29/06/2023

Στον ιερό Βράχο του Αρείου Πάγου τίμησε η Εκκλησία της Ελλάδος τον Απόστολο των Εθνών Παύλο (ΦΩΤΟ)

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Στον ιερό Βράχο του Αρείου Πάγου τίμησε το απόγευμα η Εκκλησία της Ελλάδος τον Απόστολο των Εθνών Παύλο σε ανάμνηση του κηρύγματός του προς τους Αθηναίους. Στον Μεγάλο Πανηγυρικό Εσπερινό χοροστάτησε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος. Παρέστησαν Αρχιερείς, εκπρόσωποι της Πολιτείας, των σωμάτων ασφαλείας και των ενόπλων δυνάμεων, κληρικοί και λαϊκοί.

Κατά τον Εσπερινό μίλησε ο Αρχιμανδρίτης **π. Επιφάνιος Καραγεώργος**, Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ι. Ν. Αγίου Αντωνίου Άνω Πατησίων, ο οποίος αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο ιστορικό γεγονός της

διδασκαλίας του Αποστόλου Παύλου στην Αθήνα. Μίλησε, ακόμη, για την δυσπιστία με την οποία τον αντιμετώπισαν οι Αθηναίοι και επεσήμανε ότι *«εδώ, στον Άρειο Πάγο, τέθηκαν οι βάσεις για ένα διάλογο ανάμεσα στην αρχαία φιλοσοφία και στη νέα πίστη. Ένα διάλογο, που έδωσε πάρα πολλούς καρπούς και πάρα πολλές καίριες απαντήσεις, για το τι είναι ο Θεός, ο άνθρωπος και η κτίση».*

Σε άλλο σημείο, ο π. Επιφάνιος μιλώντας για τα φαινόμενα και τις τάσεις που συναντούμε σε κάθε εποχή, τα οποία με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, προσπαθούν να διασπάσουν την ανθρώπινη ενότητα και να προβάλουν το πνευματικό στοιχείο του ανθρώπου, υποτιμώντας το σωματικό και υλικό μέρος του τόνισε ότι: *«Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σήμερα, στην εποχή της ψηφιακής πραγματικότητας. Με διάφορες διαδικασίες περιορίζεται η σωματική συμμετοχή στις ανθρώπινες δράσεις και ο υλικός κόσμος αντικαθίσταται από εικονικές αναπαραστάσεις, από απεικάσματα. Οι σύγχρονες ραγδαίες αλλαγές δίνουν την αίσθηση στον άνθρωπο ότι μπορεί να ζήσει σε «ρυθμούς διαστημικούς, ενώ είναι επίγειος και πεπερασμένος».*

Η Ιερά Σύνοδος, ενωτιζόμενη αυτήν ακριβώς την ατμόσφαιρα και τις ψηφιακές προκλήσεις, προέκρινε σοφά, με τρόπο πρωτοποριακό, την ιδέα της διοργάνωσης Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου με θέμα: ***«Η Ορθόδοξη θεολογία εν πορεία στην "άϋλη" πραγματικότητα της ύστερης νεωτερικότητας», με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών συνεχούς παρουσίας του περιοδικού «Θεολογία»».***

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του, ο π. Επιφάνιος υπογράμμισε: *«Η Εκκλησία της Ελλάδος, και με αυτές τις αφορμές, φέρει πάλι στο προσκήνιο τον λόγο και το κήρυγμα του Αποστόλου Παύλου, περί της αξίας του σώματος και της ύλης, η οποία αποκορυφώνεται στην πίστη περί της αναστάσεως του ανθρώπινου σώματος. Αυτή η αντίληψη της Εκκλησίας περί της αξίας του σώματος και της ύλης είναι ταυτόχρονα η ελπίδα, το καινούργιο, το καινό που προβάλλει η Εκκλησία, σε ένα κόσμο που ολοένα και περισσότερο γοητεύεται από τις δυνατότητες της εξ αποστάσεως επικοινωνίας, από τη μη φυσική παρουσία! Σε ένα κόσμο που ολοένα και περισσότερο περιορίζει τη φυσική ανθρώπινη παρουσία, πιστεύοντας ίσως ότι με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται. Όμως, για εμάς τους Ορθοδόξους, «το σώμα είναι κάτι περισσότερο από ένα σώμα». Είναι ο ναός του Αγίου Πνεύματος. Έχει τόσο μεγάλη σημασία, που το Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος το προσέλαβε. Όσο δεν τιμούμε το σώμα και την ύλη, η ζωή μας θα είναι λειψή και ανολοκλήρωτη!»*.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία του π. Επιφανίου Καραγεώργου:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμε
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς
Ἀγαπητοί μου πατέρες
Ἐντιμότατοι ἄρχοντες
Ἐνδοξώτατοι ἀξιωματικοί
Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί

Εὑρισκόμεθα σήμερα συγκεντρωμένοι στόν ἱστορικό βράχο τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὁ χῶρος αὐτός εἶναι γνωστός ἀπό τήν ἀρχαιότητα διότι ἐδῶ διεξάγονταν καθοριστικές δίκες καί ὑπῆρχε ὁ βωμός τῶν Ἐρινύων ἤ Εὐμενίδων, ἀλλά καί τό ἱερό του Ἀσκληπιοῦ καί τῆς Ὑγείας.

Σ᾽ αὐτόν τόν τόπο ἔλαβε χώρα μιά ὄχι τυχαία συνάντηση καί συζήτηση ἀνάμεσα στόν Ἀπόστολο Παῦλο καί στούς Ἀθηναίους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ὅπως γνωρίζουμε, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στίς περιοδεῖες του συνήθιζε νά ἐπισκέπτεται τή συναγωγή τά Σάββατα, γιά νά ἀναγγείλει τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἐπισκεπτόταν ὅμως καί τήν ἀγορά κάθε πόλης καί ἐκεῖ συνομιλοῦσε μέ ὅσους εἶχαν τήν περιέργεια νά τόν ἀκούσουν.

Τόν καιρό ἐκεῖνο ἡ Ἀθήνα ἀποτελοῦσε προσφιλῆ προορισμό γιά τούς περισσότερους κατοίκους τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ Λουκᾶς ἀναφέρει ὅτι ἡ πόλη ἦταν κατείδωλος. Καί μᾶλλον δέν ὑπερέβαλε. Ἡ ἀρχαία ἀγορά ἦταν κατακλυσμένη κυριολεκτικά ἀπό βωμούς, ἀγάλματα, ἀνδριάντες, ἱερά καί ἄλλα οἰκοδομήματα. Ἦταν τόσο πολλά, ὥστε, σύμφωνα μέ τήν παροιμιώδη ρήση, εὐκολότερα συναντοῦσες στό κλεινόν ἄστυ ἕναν θεό παρά ἕνα θνητό!

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅμως, βλέποντας πίσω ἀπό τά φαινόμενα, κατανοεῖ ὅλα αὐτά ὡς ἔκφραση τῆς δίψας τοῦ Ἕλληνα νά ἀνακαλύψει καί νά ψηλαφήσει τό θεῖο. Βαθιά πεπεισμένος ὅτι τό εὐαγγελικό μήνυμα ἀφορᾶ ὅλους, θέλει νά τό ἀναγγείλει καί στούς Ἀθηναίους. Γι᾽ αὐτό καί δέν τόν ἀπογοητεύει ἡ προσωπική του διαπίστωση: _θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν_ (_Πράξ_ 17:16). Ἀπεναντίας, αὐτό γίνεται ἀφορμή γιά νά ἐπαινέσει τούς Ἀθηναίους ὡς _δεισιδαιμονεστέρους_, δηλαδή ὡς πιό θεοσεβούμενους.

Ἡ Ἀθήνα ἦταν ἡ πόλη τῆς σοφίας. Μιά πόλη μέ πνευματικές ἀναζητήσεις, ἀνοιχτή στούς ξένους καί σέ νέες ἰδέες. Οἱ Ἀθηναῖοι, λόγῳ τῆς φιλοσοφικῆς τους παραδόσεως, εἶχαν ἀσκηθεῖ νά ἀκοῦν νέα πράγματα, νέα ἐπιχειρήματα, καί νά ἐγείρουν ἀντιρρήσεις μέχρι νά πειστοῦν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, πού ἔχαιρε ἰδιαιτέρως ὑψηλῆς μορφώσεως, ἀναζήτησε τόν καλύτερο δυνατό τρόπο γιά νά μιλήσει γιά τή νέα πίστη στόν Ἕναν, στόν Ἀληθινό Θεό. Στούς περιπάτους του στήν ἀγορά, συζητοῦσε μέ τούς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι ἀρέσκονταν νά φιλοσοφοῦν.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Παύλου προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωση καί περιέργεια, γι᾽ αὐτό οἱ ἄρχοντες τῶν Ἀθηναίων τόν κάλεσαν νά τούς μιλήσει ἐπίσημα, στόν Ἄρειο Πάγο, καί νά ἀναπτύξει τήν πίστη του.

Ὁ Παῦλος λαμβάνει ἀφορμή ἀπό τόν βωμό πρός τόν ἄγνωστο θεό. Ἡ ὕπαρξη τοῦ βωμοῦ αὐτοῦ σήμαινε γιά τόν ἴδιο ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, κατά βάθος, δέν εἶναι ἀπόλυτοι ὡς πρός τή θρησκεία. Παραδέχονται ὅτι δέν γνωρίζουν τά πάντα γιά τά θρησκευτικά θέματα καί ἀφήνουν περιθώριο στό καινούργιο, στό νέο, στό ἄγνωστο. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προσπάθησε νά βρεῖ ἕνα μικρό ἄνοιγμα μέσα ἀπό τήν ἴδια τήν παράδοση τῶν Ἀθηναίων, ὥστε μέσῳ αὐτῆς νά ἐπικοινωνήσει τό

εὐαγγελικό μήνυμα.

Ἀπευθυνόμενος λοιπόν στούς Ἀθηναίους πού παρευρίσκονταν τούς λέγει: εἶμαι ἐδῶ γιά νά σᾶς μιλήσω γι᾽ αὐτόν τόν ἄγνωστο θεό. Αὐτός ὁ, ἄγνωστος σέ σᾶς, θεός δέν εἶναι ἕνας ἀπό τούς πολλούς θεούς, ἀλλά εἶναι ὁ ἕνας καί μοναδικός Θεός, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός. Στήν ὁμιλία του, ἀκολούθησε μιά ἐνδιαφέρουσα τοποθέτηση καί προσέγγιση, πού ἀποτελεῖ ἐπιτομή τῆς ὀρθόδοξης πίστης. Ξεκίνησε ἀπό τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ καί σιγά-σιγά κατεύθυνε τόν λόγο του στό πρόσωπο τοῦ ἀναστάντα Χριστοῦ.

Σᾶς θυμίζω τί τούς εἶπε, σέ ἐλεύθερη ἀπόδοση:
«Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βλέπω ὅτι ἔχετε πολλή πίστη. Ἡ πόλη σας εἶναι γεμάτη ναούς καί βωμούς. Μάλιστα βρῆκα ἕνα βωμό ἀφιερωμένο στόν Ἄγνωστο Θεό.
Αὐτόν λοιπόν τόν Θεό, πού Τόν λατρεύετε χωρίς νά Τόν γνωρίζετε, Αὐτόν ἦρθα νά σᾶς γνωρίσω. Εἶναι ὁ Δημιουργός ὅλου τοῦ κόσμου καί τῶν ἀνθρώπων, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς πού ὅμως δέν κατοικεῖ σέ ναούς χειροποίητους. Μέσα σ᾽ Αὐτόν ζοῦμε καί κινούμαστε καί ὑπάρχουμε. Εἴμαστε δική του γενιά. Αὐτός ὁ Θεός μας καλεῖ σέ μετάνοια κι ἔχει καθορίσει τήν ἡμέρα πού θά κρίνει ὅλη τήν οἰκουμένη μέ δικαιοσύνη, μέσῳ ἑνός Ἀνδρός πού Τόν ἔχει ὁρίσει γι᾽ αὐτόν τόν σκοπό. Κι ἔδωσε βέβαιη ἀπόδειξη σέ ὅλους ὅτι Αὐτός θά εἶναι ὁ Κριτής ἀνασταίνοντάς τον ἀπό τούς νεκρούς» (_Πράξ_ 17:22-32).

Δέν θά ἦταν ὑπερβολή νά ποῦμε ὅτι ἐδῶ βρίσκουμε τά βασικά στοιχεῖα-ἄξονες τῶν μετέπειτα γνωστῶν μας Συμβόλων πίστεως.

Ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι ἄκουσαν γιά ἀνάσταση ἐκ νεκρῶν κούνησαν τό κεφάλι τους, καί τοῦ εἶπαν εἰρωνικά: «Θά μᾶς τά ξαναπεῖς ἄλλη μιά φορά».

Ὁ ἀρχαῖος κόσμος εἶχε υἱοθετήσει εὔκολα τήν πίστη γιά τή φυσική ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ἀλλά ἡ ἔννοια τῆς ἀθανασίας ἤ ἀλλιῶς τῆς ἀναστάσεως τοῦ σώματος ἦταν ἀδιανόητη καί ἀνήκουστη γι᾽ αὐτόν. Ἐπίσης, ἄν καί στήν ἀρχαιότητα δέν ὑπῆρχε ἐνιαία ἄποψη γι᾽ αὐτό τό θέμα, ἐν τούτοις κυριαρχοῦσε ἡ ἐντύπωση ὅτι τό κέντρο τοῦ ἀνθρώπου βρίσκεται στή φυσική ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ὅπως ὑποστήριζε κυρίως ὁ Πλάτωνας. Σύμφωνα μέ τή θεωρία του, αὐτή ἡ ἀθάνατη ψυχή, γιά κάποιους λόγους πού δέν εἶναι τοῦ παρόντος, ἐξέπεσε καί ζεῖ μέσα σ᾽ αὐτό πού ἀποκαλοῦμε σῶμα, ὕλη. Αὐτό, ὅμως, γιά τούς πλατωνικούς τοὐλάχιστον, ἰσοδυναμοῦσε μέ ὑποβιβασμό. Εἶναι ἐξάλλου γνωστό ὅτι, κατά τήν ἀρχαία σκέψη, μετά τή λεγόμενη «χρυσή ἐποχή» τό ἀνθρώπινο γένος διαρκῶς ἐκπίπτει σέ κάθε ἑπόμενη ἱστορική του φάση.

Αὐτή ἡ ἀντίληψη, αὐτή ἡ ἀξιωματική ἀρχή, ἀποτελοῦσε ἕνα ἀνυπέρβλητο ἐμπόδιο,

μία τροχοπέδη στήν κατανόηση καί ἀφομοίωση τῆς πίστης στήν ἀνάσταση ὁλόκληρου τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπογοητεύτηκε ἀπό τήν ὑποδοχή τῶν Ἀθηναίων. Γι᾽ αὐτό, ἐγκατέλειψε γρήγορα τήν πόλη τους. Ἐνδεικτικό τῆς ἀπογοήτευσής του εἶναι ὅτι σέ καμμία ἐπιστολή του δέν ἀναφέρεται στή διέλευσή του ἀπό τήν Ἀθήνα. Φαίνεται ὅτι γνωρίζουμε αὐτό τό γεγονός, χάρη στόν Ἀπόστολο Λουκᾶ.

Ὅμως ἐνῶ τό μήνυμα τοῦ Παύλου φάνηκε νά ἔπεσε «ἐπί τήν πέτραν», ἐν τούτοις βρῆκε ἕνα ἐλάχιστο ἔστω χῶρο νά βλαστήσει. Εἶναι σημαντικό ὅτι κάποιοι, ὀλίγοι, πίστεψαν στόν λόγο του καί ἔγιναν χριστιανοί. Ἀνάμεσά τους ὁ Ἅγιος Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης, πού ἔγινε πρῶτος ἐπίσκοπος στήν Ἀθήνα, καί μιά γυναῖκα, ἡ Δάμαρις.

Ἀλλά δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν ἔρχεται μέ θόρυβο καί μέ φανφάρες. Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔρχεται μέσα ἀπό τό ἑκάστοτε ἱερό λεῖμμα, ἀπό τήν ἱερά ζύμη. Ἐδῶ, λοιπόν, στόν Ἄρειο Πάγο, τέθηκαν οἱ βάσεις γιά ἕνα διάλογο ἀνάμεσα στήν ἀρχαία φιλοσοφία καί στή νέα πίστη. Ἕνα διάλογο, πού ἔδωσε πάρα πολλούς καρπούς καί πάρα πολλές καίριες ἀπαντήσεις, γιά τό τί εἶναι ὁ Θεός, ὁ ἄνθρωπος καί ἡ κτίση.

Ἡ συνάντηση τοῦ χριστιανισμοῦ μέ τόν ἑλληνισμό δέν ἦταν μιά ὑπόθεση εὔκολη καί κυρίως δέν ἦταν ἀνώδυνη. Ὁμοίως δέν ἦταν τυχαία καί συμπτωματική. Ὁ ἑλληνισμός διψοῦσε, ἀναζητοῦσε. Ὁ ἑλληνισμός διέθετε ὅλες ἐκεῖνες τίς προϋποθέσεις τῆς σκέψεως γιά νά ἐκφραστεῖ τό εὐαγγελικό μήνυμα, καί ταυτόχρονα προσλήφθηκε ἀπό αὐτό.

Ἡ ἐκκλησιαστική ἱστορία πιστοποιεῖ ὅτι ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ συγκροτήθηκε «ἐξ ἐθνῶν». Ὁ ἑλληνισμός χάρισε τή γλῶσσα του. Δέν μπορεῖ νά εἶναι τόσο τυχαῖο ὅτι τό εὐαγγέλιο γράφτηκε στά ἑλληνικά. Αὐτό δέ σημαίνει ὅτι δέν μπορεῖ νά μεταφράζεται, ὅμως πάντα μεταφράζεται ἀπό τά ἑλληνικά.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ὅλα τά ὄντα –καί ὄχι βέβαια μόνο τό ἀνθρώπινο σῶμα– δέν εἶναι ὀντολογικά καί ἀξιολογικά κατώτερα ὄντα, ἀλλά ὡς κτίσματα τοῦ Θεοῦ εἶναι «καλά λίαν» καί ἔχουν τή δυνατότητα νά συμμετάσχουν καί αὐτά στήν ἄκτιστη χάρη καί νά γίνουν ἄφθαρτα.

Σ᾽ αὐτό τό σημεῖο καταθέτω τή σκέψη τοῦ πατρός Γεωργίου Φλωρόφσκυ, ὁ ὁποῖος τονίζει: ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνο καί κυρίως ἡ ψυχή –ὅπως πίστευαν οἱ πλατωνικοί– ἀλλά τό «συναμφότερον» ἐκ σώματος καί ψυχῆς.

Ἡ ἀνθρώπινη ψυχή δέν συγκροτεῖ ἀπό μόνη της τήν ἀνθρώπινη ὑπόσταση, ἀλλά εἶναι «ἐνυπόστατη». Καί τό σῶμα εἶναι ἐπίσης «ἐνυπόστατον» καί τό

συναμφότερον ἀποτελεῖ τήν ἀνθρώπινη ὑπόσταση, τό ἀνθρώπινο πρόσωπο.

Ἀλλά γιά τούς ἀρχαίους φιλοσόφους, καί δή τούς πλατωνικούς, ἡ ἀνάσταση τῶν σωμάτων σήμαινε ἐπανεγκλωβισμό τῆς ψυχῆς στό σῶμα, διαιώνιση τῆς κατάστασης τῆς «ἐξορίας». Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ὁ πλατωνικός Κέλσος εἰρωνευόταν τούς χριστιανούς καί τούς κατηγοροῦσε ὡς «φιλοσώματον γένος», ἐνῶ ἕνας ἄλλας πλατωνικός, ὁ Πλωτῖνος, αἰσθανόταν ντροπή γιατί ἔφερε σῶμα.

Σῶμα χωρίς ψυχή εἶναι πτῶμα, ἀλλά καί ψυχή χωρίς σῶμα εἶναι φάντασμα.

Γιά τήν Ὀρθόδοξη Θεολογία καί Ἐκκλησία εἶναι σαφές ὅτι τό σῶμα δέν εἶναι κάτι κατώτερο. Παρ᾽ ὅλα αὐτά, στό διάβα τῶν αἰώνων πάντα ὑπάρχουν ἀντιλήψεις, πού μέ ἔμμεσους καί ἄμεσους τρόπους στέκονται ὑποτιμητικά ἀπέναντι στό ἀνθρώπινο σῶμα καί τήν ὕλη εὐρύτερα. Ἴσως γιατί «τό ἀνθρώπινο σῶμα ἐκφράζει μέ ἀποκαλυπτικό τρόπο τή διάσταση τῆς φθορᾶς καί τό ἀνυπέρβλητο τοῦ θανάτου».

Σέ κάθε ἐποχή συναντοῦμε φαινόμενα καί τάσεις πού, μέ τόν ἕναν ἤ τόν ἄλλο τρόπο, προσπαθοῦν νά διασπάσουν τήν ἀνθρώπινη ἑνότητα καί νά προβάλουν τό πνευματικό στοιχεῖο τοῦ ἀνθρώπου, ὑποτιμώντας το σωματικό καί ὑλικό μέρος του.

Αὐτό εἶναι ἰδιαίτερα ἐμφανές σήμερα, στήν ἐποχή τῆς ψηφιακῆς πραγματικότητας. Μέ διάφορες διαδικασίες περιορίζεται ἡ σωματική συμμετοχή στίς ἀνθρώπινες δράσεις καί ὁ ὑλικός κόσμος ἀντικαθίσταται ἀπό εἰκονικές ἀναπαραστάσεις, ἀπό ἀπεικάσματα. Οἱ σύγχρονες ραγδαῖες ἀλλαγές δίνουν τήν αἴσθηση στόν ἄνθρωπο ὅτι μπορεῖ νά ζήσει σέ «ρυθμούς διαστημικούς, ἐνῶ εἶναι ἐπίγειος καί πεπερασμένος».

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐνωτιζόμενη αὐτήν ἀκριβῶς την ἀτμόσφαιρα καί τίς ψηφιακές προκλήσεις, προέκρινε σοφά, μέ τρόπο πρωτοποριακό, τήν ἰδέα τῆς διοργάνωσης Διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ συνεδρίου μέ θέμα: «Ἡ Ὀρθόδοξη θεολογία _ἐν πορείᾳ_ στήν “ἄϋλη” πραγματικότητα τῆς ὕστερης νεωτερικότητας», μέ ἀφορμή τή συμπλήρωση 100 ἐτῶν συνεχοῦς παρουσίας τοῦ περιοδικοῦ _Θεολογία_.

Μακαριώτατε,

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, καί μέ αὐτές τίς ἀφορμές, φέρει πάλι στό προσκήνιο τόν λόγο καί τό κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, περί τῆς ἀξίας τοῦ σώματος καί τῆς ὕλης, ἡ ὁποία ἀποκορυφώνεται στήν πίστη περί τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

Αὐτή ἡ ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας περί τῆς ἀξίας τοῦ σώματος καί τῆς ὕλης εἶναι ταυτόχρονα ἡ ἐλπίδα, τό καινούργιο, τό καινό (μέ ἄλφα γιῶτα) πού προβάλλει ἡ

Ἐκκλησία, σέ ἕνα κόσμο πού ὁλοένα καί περισσότερο γοητεύεται ἀπό τίς δυνατότητες τῆς ἐξ ἀποστάσεως ἐπικοινωνίας, ἀπό τή μή φυσική παρουσία!

Σέ ἕνα κόσμο πού ὁλοένα καί περισσότερο περιορίζει τή φυσική ἀνθρώπινη παρουσία, πιστεύοντας ἴσως ὅτι μέ αὐτόν τόν τρόπο διευκολύνεται. Ὅμως, γιά ἐμᾶς τούς Ὀρθοδόξους, «τό σῶμα εἶναι κάτι περισσότερο ἀπό ἕνα σῶμα». Εἶναι ὁ

Πρόσωπο
λη, ἡ ζωή

ï

Φωτογραφίες: Χρήστος Μπόνης